

TAT tegevuste detailne kirjeldus perioodil 01.02.2023–31.12.2023

1. TAT otsesed tegevused

1.1. Projektijuhtimine

Projektmeeskonna moodustavad neli projektijuhti. Alates 01.02.2023 Laidi Surva (tiimijuht), alates 01.04.2023 Stanislav Solodov, alates 22.05.2023 Peter Gornischeff ja alates 01.09.2023 Terje Smitt.

TAT sisutegevustel on peamised vastutajad ja need on nelja projektijuhi vahel ära jaotatud:

- Laidi Surva: TAT elluviimine üldiselt ja tegevus 4.4. „Kriminaaljustiitsüsteemi arendamine“
- Stanislav Solodov: tegevused 4.1. „Iseseisvumist ja õiguskuulekust toetavad sekkumised kogukonnas“ ja 4.2. „Tööturule sisenemise toetamine“.
- Peter Gornischeff: tegevus 4.3. „Taasühiskonnastamist toetavad sekkumised vanglateenistuses“.
- Terje Smitt: panustamine sisutegevuste elluviimisel, aruandluse, maksetaotluste, andmekorje jm sisutegevusi toetavate tegevustega tegelemine.

2023. aasta II poolel liitub projektmeeskonnaga 0,5 koormusega kommunikatsioonispetsialist, kelle ülesanne on ellu viia TAT tegevuste kommunikatsioonistrateegiat.

1.2. Sisutegevused

1.2.1. Iseseisvumist ja õiguskuulekust toetavad sekkumised kogukonnas

2023. aasta II poolaastal on peamiseks tegevuseks hankedokumentide ettevalmistamine. Planeeritud on viia läbi kaks riigihanget:

- 1) tugiisikuteenus õigusrikkumistaustaga noortele;
- 2) nõustamist sisaldav majutusteenus õigusrikkumistaustaga noortele.

Teenuste osutamise eesmärk on saavutada noore hoidumine uutest kuritegudest ja tema tööturule sisenemise toetamine. Teenuste osutamise abil peab paranema noore sotsiaalne kaasatus, sh pere- ja sotsiaalsuhted ning võimalused toimetulekuks. Kuni 31.08.2023 on ESF perioodi 2014–2020 TAT „Vanglast vabanenute jätkutugi“ (2014-2020.2.02.19-0295) raames piloteerimisel tegevus „Nõustamisteenuseid sisaldav ajutine majutusteenus noortele“, mille kogemused ja õppetunnid võetakse uues hankes arvesse. Võrreldes piloteeritava teenusega on uues hankes laiem sihtrühm ja vanuse piiriks on 29 (k.a.) aastat.

Mõlema teenuse puhul on eesmärk alustada teenuseosutamist oktoober-november 2023.

1.2.2. Tööturule sisenemise toetamine

Töövahendusteenuse kujundamise kontekstis on 2023. aasta tegevuste eesmärk erinevate koostööpartnerite kaardistamine ja nendega kohtumiste läbiviimine. Koostöö olulisteks partneriteks on Tööandjate Keskliit, tööandjad, Töötukassa, vanglateenistus (sh vanglate osakond), Eesti Vanglatööstus jt, kes saavad töövahendusteenuse kontseptsioonis kaasa rääkida. Kohtumiste tulemusena on eesmärk saada paika hanke koostamiseks vajalik põhiline informatsioon (mida me täpselt hangime).

2023. aastal on piloteerimisel ESF perioodi 2014–2020 TAT „Vanglast vabanenute jätkutugi“ (2014-2020.2.02.19-0295) raames tegevus „Koolitusprogramm vanglast vabanenutele“, mille kogemused ja õppetunnid võetakse käesoleva TAT tööturule sisenemise toetamise tegevustes arvesse. Senise kogemuse pinnalt saab järeldada, et jätkame sarnase tegevussuunaga ja korraldame uue hanke.

Sotsiaal- või mentorlusprogrammi 2023. aastal ei korraldata. Hankedokumentide jaoks on vajalik viia läbi täiendavaid kohtumisi vanglateenistuse töötajatega (sh kriminaalhooldajad) ja need võivad toimuda 2023 II poolaastal.

1.2.3. Taasühiskonnastamist toetavad sekkumised vanglateenistuses

2023. aastal on plaanis järgmised tegevused:

Vaimse tervise probleemidega noorte toetamine

1. Peale punktis 1.3 märgitud kasutajauuringu tulemuste selgumist valmistatakse ette vaimse tervise toetamise tegevuste hange.
2. Valmistatakse ette uuring kriminaalhooldusaluste kasutajaportaali sisustamiseks, mis sisaldab eneseabimaterjale ja on suunatud peamiselt enesehoiu tegevustele.

Multiprobleemsete noorte ja perekonnasuhete toetamine

1. Valmistatakse ette mitmedimensioonilise pereteraapia (MDFT) hange koostöös Sotsiaalkindlustusametiga. Selle eelduseks on läbirääkimised vanglate osakonna ja Sotsiaalkindlustusametiga, kuidas saab olema edasine korraldus vanglameeskonna osas ja kas/kuidas toimub sihtrühma laiendamine kuni 24aastaste kinnipeetavate ja/või kriminaalhooldusaluste kaasamiseks programmi.
2. Hinnatakse vajadust koolitusprogrammide osas sotsiaaltöötajatele ja kriminaalhooldajatele selles osas, mis puudutab nende tööd noorte õigusrikkujatega vaimse tervise probleemide ennetamiseks ja toetavate tegevuste osutamiseks.

1.2.4. Kriminaaljustiitsüsteemi arendamine

2023. aastal alustatakse erikoolitusprogrammi väljatöötamist, kaasates lähteülesande koostamisse ülikoole ja teisi programmi sisusse või elluviimisesse panustavaid osapooli. Enne koolitusprogrammi hankimist on oluline täpsemalt kaardistada koolitusvajadus ja täna juba erinevate asutuste poolt pakutavad koolitused, et vältida dubleerimist. Eesmärk on II poolaastal koolitusprogrammi väljatöötamise ja elluviimise hange välja kuulutada, tegevused käivituvad hiljemalt 2024. aasta alguses.

Koostatakse taastava õiguse tegevuskava vanglatele, kaasates selleks Hollandi eksperte ja võttes eeskujuks nende vanglates käivitatud tegevused. Selleks korraldatakse vanglateenistusele meistiklassid. Lisaks korraldatakse seminare Eesti vanglateenistusele, et õppida teiste riikide kogemusest taastava õiguse rakendamisel vanglas ja kriminaalhoolduses. Heaks eeskujuks on siin näiteks Soome ja Inglismaa.

1.3. Hindamine

2023. aastal TAT tegevuste mõju-uuringut läbi ei viida, sest tegevused on alles ettevalmistusfaasis.

Viiakse läbi kasutajauuring, mis katab vaimse tervise, digioskuste ja peresuhete teemad. Koostatakse uuringu lähteülesanne ning korraldatakse hange uuringu läbiviija leidmiseks. Võimalusel viiakse uuring läbi ühe hankena, kuid praktilistest kaalutlustest lähtuvalt võib olla vajalik korraldada eraldi hanked/tellimused vaimse tervise/peresuhete ning digioskuste osas.

1.4. Kommunikatsioon

2023. aastal hangitakse TAT tegevustest teadlikkuse tagamiseks kommunikatsioonistrateegia, mida viib ellu selleks eraldi palgatav kommunikatsioonispetsialist (0,5 koormusega).

Selleks, et TAT tegevuste käivitumisele suuremat tähelepanu pöörata, korraldatakse üritusi koostööpartneritele nii Eestist kui ka välisriikidest. Vastavalt TAT käskkirja p 9.4.5. kohaselt käivad TAT projektijuhid ja kommunikatsioonispetsialist välislähetustes.

Peter Gornischeff on 4.-7. juulil välislähetuses Barcelonas, kus osaleb Euroopa vanglate ja kriminaalhooldusteenuste organisatsiooni (EuroPris) korraldatavas suvekoolis. Täpsem info veebilehel: <https://www.europris.org/events/criminal-justice-summer-course-on-mental-health-issues-in-criminal-justice-2023/>

LISA 1 – TAT eelarve kulukohtade lõikes ja aastate kaupa (vorm B)

LISA 2 – eelarve seletuskiri